

29. April 2026

FM2026/35

Forslag til Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om folkeskolen

(Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke)

På vegne af Siumut vil vi gerne takke for Naalakkersuisuts lovforslag.

Indledningsvis vil vi fra Siumut understrege, at folkeskolen ikke blot må betragtes som en almindelig institution i samfundet. Den er en af de vigtigste grundpiller i vores fælles samfund, vores sprog og vores sammenhængskraft. Det er i folkeskolen, fremtiden formes – sprogligt, kulturelt og menneskeligt.

I den forbindelse skal alle ændringer i folkeskolen overvejes grundigt, behandles omhyggeligt og ske med respekt for vores ansvar over for de kommende generationer.

Fra Siumut har vi som mål, at folkeskolen styrkes, med særlig vægt på udviklingen af det grønlandske sprog, undervisningen og de grundlæggende færdigheder i regning. Dette er afgørende for udviklingen af landet og for bevarelsen af vores identitet som samfund.

Fra Siumut tilslutter vi os fuldt ud de overordnede formål i lovforslaget, som er:

- Styrkelse af det grønlandske sprog
- Færre fag i de yngste klasser
- Reduktion af antallet af undervisningsdage i skoleåret
- Indførelse af erhvervsrettet undervisning i de ældste klasser

Når dette er sagt, indeholder lovforslaget også flere bekymrende forhold.

De væsentligste problemer er blandt andet:

- Der er mangel på lærere. I dag er omkring 200 personer ansat som timelærere, og inden for de næste fire til fem år vil omkring 100 lærere gå på pension.
- Der er store forskelle mellem forholdene i bygder og byer
- Der er fortsat stor udskiftning blandt lærere
- Behovet for støtte til børn med særlige undervisningsbehov er stigende
- De økonomiske behov er stadig ikke tilstrækkeligt dækket

Der er en risiko for en forringelse af skolen: Fra Siumut mener vi, at Naalakkersuisut har behandlet disse forhold alt for overfladisk i forslaget. Derfor mener Siumut, at det er helt afgørende at undgå en negativ udvikling i folkeskolen.

Fra Siumut vil vi også påpege, at Naalakkersuisuts forslag kan føre til færre muligheder for børn og unge.

Folkeskolen er et udviklingsrum i samfundet, som åbner muligheder for børn.

En reduktion af undervisningstimer kan begrænse børn og unges muligheder, og det bør man være meget opmærksom på.

Ansvar for sproget: Naalakkersuisut har udtalt, at det grønlandske sprog skal styrkes. Dette er vi i Siumut helt enige i.

Men sproget styrkes ikke alene gennem strukturelle ændringer. Der er behov for dygtige lærere, undervisningsmaterialer og en velfungerende organisering.

Der er også bekymring omkring sagsforløbet: Det må bemærkes, at forslaget først efterfølgende er blevet ændret på flere væsentlige punkter.

Dette tyder på, at grundlaget for forslaget ikke har været tilstrækkeligt forberedt.

Oprettelsen af A- og B-hold bør undgås: Forslaget om at oprette såkaldte erhvervsklasser ser vi i Siumut som positivt, men vi vil understrege, at man skal være varsom med at opdele børn.

Alle børn har ret til en god uddannelse. Folkeskolen skal styrkes – ikke begrænses – men naturligvis skal der handles, hvor grænser overskrides. Fra Siumut ønsker vi at støtte gode initiativer og arbejde for ændringer, der gavner hele samfundet.

Afslutningsvis vil vi fra Siumut understrege, at lovforslaget bør gennemgås grundigt i udvalget, da vi mener, at Naalakkersuisut ikke har haft tilstrækkelig opmærksomhed på flere væsentlige områder. Derfor er det nødvendigt, at disse forhold bliver rettet, hvis lovforslaget skal vedtages.

Da vi selv var børn, begyndte vi først at få danskundervisning i 4. klasse og først i 7. klasse at lære engelsk i folkeskolen under grønlandiseringen. Som følge heraf husker jeg, at jeg i forbindelse med videre uddannelse havde vanskeligheder, fordi jeg var begyndt for sent med at lære flere sprog. Derfor er det meget vigtigt, at vi i folkeskolen – selv efter mange år – er opmærksomme på sådanne erfaringer og undgår at gentage tidligere fejl.

Som den ærede Jonathan Motzfeldt plejede at sige: "At beherske sprog er det bedste redskab," og lad os også huske, hvad Nelson Mandela, som Junnu mødte, har sagt: "Uddannelse er det mest kraftfulde våben, du kan bruge til at ændre verden."

Med disse bemærkninger indstiller vi fra Siumut, at forslaget sendes videre til Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, med anbefaling om, at flere af de nævnte udfordringer og bekymringer behandles i udvalget.

Erik Jensen, Siumut